

Anvisning för ansökan om projekttillstånd för högspänningsledning

Innehåll

1 När behövs projekttillstånd?	2
1.1 Fastighetens eller fastighetsgruppens interna ledning	3
1.2 Projekttillstånd för ledningsanslutningar	3
1.3 Sanering av befintlig högspänningsledning	4
2 Grunder för beviljande av projekttillstånd	4
2.1 Projekttillstånd som omfattas av behovsprövningen	5
2.1.1 Behovsprövning av högspänningsledningar som hör till nätverksamheten	5
2.1.2 Behovsprövning för anslutningsledningar	7
2.1.3 Behovsprövning för anslutningsnät för elproduktion	7
2.2 Projekttillstånd som beviljas utan behovsprövning	8
3 Innehållet i ansökan om projekttillstånd och att ansöka om tillstånd	9
3.1 Uppgifter om den som låter bygga ledningen	9
3.2 Ledningens viktigaste tekniska uppgifter samt en översiktskarta över ledningen	10
3.3 Kostnadskalkyl och byggnadstidtabell	10
3.4 Utredning av ledningens användningsändamål och behovet av byggande	10
3.4.1 Anslutningsledning	10
3.4.2 Anslutningsnät för elproduktion	12
3.4.3 Nätinnehavarens ledning	13
3.4.4 Direktledning	13
3.5 Utredning om ledningens miljökonsekvenser och lämplighet med tanke på områdets markanvändning	13
3.6 Nätinnehavarnas utlåtanden	14
3.6.1 Utlåtande av den nätinnehavare till vars nät kraftledningen ansluts	14
3.6.2 Utlåtande av nätinnehavaren i ansvarsområdet	14
3.7 Övriga uppgifter som är behövliga med tanke på tillståndsbehandlingen	14
3.8 Begäran om utlåtande om behovet av projekttillstånd	15
3.9 Inlämnande av ansökan om projekttillstånd eller begäran om utlåtande	15
4 Beslut om projekttillstånd	15
4.1 Delgivning av projekttillstånd	15
4.2 Projekttillståndets överförbarhet	16
4.3 Projekttillståndets giltighetstid	16
4.4 Anmälan om färdigställande av projektet	16

Anvisning för ansökan om projekttillstånd för högspänningsledning

Denna anvisning är avsedd för ansökan om projekttillstånd för byggande av högspänningsledning enligt 14 § i elmarknadslagen (588/2013). Anvisningen gäller byggande av en intern elledning och ansökan om projekttillstånd från Energimyndigheten.

Energimyndigheten uppdaterar anvisningen efter behov.

Anvisningens versionshistorik:

Version	Beskrivning
Version 1 14.2.2022	Anvisningens första version
Version 2 4.1.2023	I kapitel 3.3 har man uppdaterat priset på beslutet om projekttillstånd i enlighet med avgiftsförordningen som trädde i kraft i början av 2023 och preciserat anvisningarna för att ansöka om projekttillstånd
Version 3 1.1.2026	Anvisningens samtliga kapitel har uppdaterats så att de motsvarar ändringarna i elmarknadslagen som träder i kraft 1.1.2026. Dessutom har man i anvisningen lagt till och uppdaterat Energimyndighetens förvaltningspraxis i anslutning till ansökningsförfarandet för projekttillstånd (kapitel 1.2, 1.3 och 4).

1 När behövs projekttillstånd?

Enligt 14 § i elmarknadslagen ska projekttillstånd begäras skriftligen för byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt. Projekttillståndet beviljas av Energimyndigheten. Om ansökan gäller en elledning som överskrider riksgränsen eller en elledning som avses i 3 a § i lagen om Finlands ekonomiska zon och som leder från Finlands ekonomiska zon till en annan stat eller till en annan stats ekonomiska zon, beviljas projekttillstånd av statsrådet vid dess allmänna sammanträde.

Projekttillståndsförfarandet gäller alla elledningar med en nominell spänning på minst 110 kilovolt. Förfarandet gäller ledningar som hör till stamnätet och ett högspänningsdistributionsnät, sammanlänkningsnät, anslutningsledning, anslutningsnät för elproduktion och direktledningar.

Enligt 108 § i elmarknadslagen ska den som utövar elnätverksamhet utan tillstånd som krävs för elmarknadsverksamhet eller bygger en högspänningsledning utan

projekttillstånd för olovligt utövande av elnätsverksamhet dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag.

1.1 Fastighetens eller fastighetsgruppens interna ledning

Projekttillstånd behövs inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp. Se definitionerna av fastighet och motsvarande fastighetsgrupp på Energimyndighetens [webbplats](#).

Ovan nämnda undantag gäller dock inte anslutningsledningar där eldriftsobjektet, en kraftverkshelhet eller en eller flera till varandra kopplade energilagringsanläggningar ansluts till nätinnehavarens elnät, även om ledningen i sin helhet finns inom fastigheten eller fastighetsgruppen. Med en fastighets eller fastighetsgrupps interna ledning avses endast en sådan ledning som betjänar fastighetens eller fastighetsgruppens interna eldistribution. *Således är en högspänningsanslutningsledning alltid föremål för ett projekttillståndförfarande.*

I oklara fall ska man kontakta myndigheten.

1.2 Projekttillstånd för ledningsanslutningar

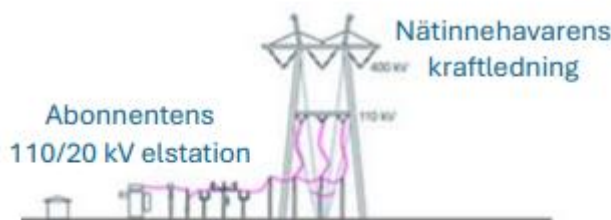
I regel behövs det inget projekttillstånd om abonnenten ansluts till nätinnehavarens elnät med en ledningsanslutning så att abonnentens elstation byggs i närheten av nätinnehavarens högspänningsledning och ingen egentlig högspänningsledning byggs vid anslutningen. På motsvarande sätt behövs inget projekttillstånd om anslutningen genomförs så att abonnentens transformator byggs inom nätinnehavarens elstation eller ställverksområde och ingen egentlig högspänningsledning byggs vid anslutningen.

Projekttillstånd behövs dock om abonnentens elstation vid ledningsanslutning byggs till exempel på ett visst kort säkerhetsavstånd från nätinnehavarens högspänningsledning och det är nödvändigt att bygga en kort sträcka högspänningsledning vid anslutningen.

Bilden nedan åskådliggör behovet av projekttillstånd för ledningsanslutningar där abonnentens elstation ligger nära nätinnehavarens högspänningsledning. Det är dock fråga om allmänna exempelfall. I enskilda fall kan man begära en bedömning av behovet av projekttillstånd av Energimyndigheten.

Exempel på en anslutning som inte kräver projekttillstånd:

Exempel på en anslutning som kräver projekttillstånd:

Energimyndigheten påpekar att behovet av projekttillstånd inte påverkar tolkningarna av tillståndsplikten för nätverksamheten. Således ska till exempel anslutningsledningen uppfylla elmarknadslagens definition av anslutningsledning oberoende av om anslutningen kräver projekttillstånd.

1.3 Sanering av befintlig högspänningsledning

Projekttillstånd behövs i regel inte när en befintlig högspänningsledning saneras, om ledningens användningsändamål och slutpunkter förblir oförändrade. Ledningens rutt kan ändras i samband med saneringen. Med ledningens användningsändamål avses till exempel om ledningen hör till tillståndspliktig nätverksamhet eller om det är fråga om en anslutningsledning. Om kraftledningens slutpunkter ändras något i samband med ett saneringsprojekt, till exempel till samma nätinnehavares nya ställverk som byggts bredvid en befintlig anslutningspunkt eller till utvidgningen av en befintlig elstation, behövs i regel inget projekttillstånd för kraftledningens sanering.

Om slutpunkten dock ändras avsevärt och/eller kraftledningen efter saneringsprojektet ansluts till en annan nätinnehavares nät än tidigare, behövs det i princip projekttillstånd.

Den som bygger kraftledningen kan be Energimyndigheten om ett avgiftsfritt utlåtande om behovet av projekttillstånd när befintliga högspänningsledningar saneras eller när det görs ändringar i ledningarna som påverkar ledningarnas slutpunkter.

2 Grunder för beviljande av projekttillstånd

Projekttillstånd beviljas antingen genom en behovsprövning, varvid sökanden ska påvisa att det är nödvändigt att bygga ledningen för att trygga elöverföringen, eller

utan behovsprövning, varvid projekttillstånd ska beviljas när ledningen uppfyller vissa nedan nämnda kriterier.

2.1 Projekttillstånd som omfattas av behovsprövningen

Behovsprövningen av projekttillståndsförfarandet gäller alla kraftledningar som hör till nätverksamheten, vissa anslutningsledningar samt anslutningsnät för elproduktion.

2.1.1 Behovsprövning av högspänningsledningar som hör till nätverksamheten

Enligt 16 § 1 mom. i elmarknadslagen är en förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. Enligt detaljmotiveringen till paragrafen (RP 45/2025 rd) behövs en ny ledning till exempel när elöverföringen inte längre rimligen kan skötas med det nät som finns. En ny elledning som hör till stamnätet behövs för att trygga elöverföringen bland annat i en situation där det håller på att bildas en sådan flaskhals i stamnätet som eventuellt innebär att landet måste delas in i separata budområden för elhandeln. Det kan också vara nödvändigt att bygga en ny ledning som reservförbindelse eller för att minska nätförlusterna. Vid behovsprövningen ska man beakta elsystemets totala effektivitet och hur byggandet av ledningen påverkar de andra elanvändarna.

Samtliga högspänningsledningar som byggs av nätinnehavare som bedriver tillståndspliktig nätverksamhet omfattas från och med 1.1.2026 av projekttillståndsförfarandets behovsprövning. Behovsprövningen av de högspänningsledningar som hör till nätverksamheten styrs av skyldigheten enligt elmarknadslagen att planera, bygga och upprätthålla elnätet så att nätinnehavaren kan producera överförings- och distributionstjänster för nätanvändarna på ett kostnadseffektivt sätt. De kraftledningar som nätinnehavarna bygger och som omfattas av nätverksamheten ska skilja sig från anslutningsledningens kännetecken samt uppfylla lagstiftningens mål för kostnadseffektivitet och motiverade behov av att utveckla högspänningsnätets överföringsförbindelser.

Det är i allmänhet nödvändigt och motiverat att utveckla högspänningsnätets överföringsförbindelser, om överföringen av el inte längre rimligen kan skötas med det befintliga nätet och dess överföringsförbindelser. Nätinnehavarens uppgift är i första hand att bygga ett högspänningsnät med tanke på hela nätverksamheten och alla kunders intressen. I ett högspänningsnät ska man ta i beaktande att nätinnehavarens uppgift inte är att bygga en ledning som abonnenten behöver nära abonnentens utrustning, utan det är i första hand abonnentens uppgift att bygga den anslutningsledning som hen behöver för anslutning till nätinnehavarens högspänningsnät. Nätinnehavaren är alltså inte skyldig att bygga ett högspänningsdistributionsnät endast för enskilda abonnenters behov och utvidga nätet till dessa enskilda abonnenters omedelbara närhet och ersätta byggandet av en anslutningsledning med ett elnät som omfattas av den reglerade elnätsverksamheten.

Till exempel en ledningsdel som byggts för en enskild abonnent och som väsentligen avviker från den mest kostnadseffektiva rutten kan tolkas som en nätdel som byggts för en enskild abonnents behov och uppfyller kännetecknen för en anslutningsledning eller som en förbättring av elsystemets överföringsförbindelser och en

nät del som är onödig och icke-kostnadseffektiv för de övriga kunderna. Ett exempel på sådant ineffektivt byggande av högspänningsnät kan vara en ledning som byggs mellan nätinnehavarens elstationer och som går en omväg från den kortaste möjliga rutten via en enskild abonnent för dennes anslutning till nätet i stället för att abonnenten bygger sin egen anslutningsledning till nätinnehavarens nät.

Nätinnehavaren kan också i och med ändringen av elmarknadslagen som träder i kraft i början av 2026 utveckla sitt nät för att ansluta två eller flera kraftverkshelheter till nätet. Med kraftverkshelhet avses på ett avgränsat markområde eller på en avgränsad del av ett havsområde belägna

- enskilda kraftverk,
- två eller flera kraftverk som bildar en sammanhängande funktionell helhet, eller
- ett eller flera kraftverk och en eller flera energilagringsanläggningar som är kopplade till dem och som bildar en enhetlig funktionell helhet

Syftet med bestämmelsen är att göra det möjligt för innehavare av högspänningsdistributionsnät och distributionsnät att utveckla sitt elnät också för att ansluta elproduktionen till nätinnehavarens elnät. Bestämmelsen skulle tillämpas på högspänningsdistributionsnät eller distributionsnät som betjänar flera separata kraftverkshelheter, inbegripet de energilagringsanläggningar som utgör en del av dem. På ansvaret för att utveckla sådana nät delar som betjänar elproduktionen skulle tillämpas samma principer som på utvecklingen av andra högspänningsdistributionsnät och distributionsnät. En del av ett elnät som betjänar elproduktionen bildas om två eller flera separata kraftverkshelheter ansluts till ett sådant elnät eller till en del av ett sådant nät. En elledning som byggs för en nätanslutning för en enskild abonnent, såsom en vindpark, betraktas däremot som en anslutningsledning.

Om man med nätinnehavarens nät som byggs för att samla anslutningsledningar kan undvika parallellt och extra nätbyggande jämfört med en lösning som genomförs med separata anslutningsledningar, kan det vara motiverat att nätinnehavaren utvidgar högspänningsdistributionsnätet. Även i dessa fall ska nätinnehavaren bygga nätet så kostnadseffektivt som möjligt och det är i princip inte motiverat att nätinnehavaren slingrar sitt nät via olika abonnenter.

På basis av det ovan nämnda är en högspänningsdistributionsnätsinnehavare inom sitt verksamhetsområde i sista hand skyldig att utvidga högspänningsdistributionsnätet till koncentrationer av produktionsanläggningshelheter så att anslutningarna kan anslutas till nätet så effektivt som möjligt med tanke på helheten. Nätinnehavarens uppgift är alltså att till exempel vid behov bygga en radiell stamledning till vilken områdets produktionsanläggningar kan anslutas och samlas med deras egna anslutningsledningar i stället för att kraftverkshelheterna med långa parallella anslutningsledningar ansluter sig till det befintliga högspänningsdistributionsnätet.

Nätinnehavaren ska i sin ansökan om projekttillstånd påvisa att den kraftledning som ska byggas uppfyller lagstiftningens mål för kostnadseffektivitet och motiverade behov av att utveckla högspänningsnätets överföringsförbindelser. Energimyndigheten bedömer behovet av att bygga en kraftledning vid behovsprövningen

av projekttillståndet med tanke på elsystemets totala effektivitet med beaktande av hur byggandet av ledningen påverkar elanvändarna.

Närmare information om innehållet i tillståndsansökan finns i kapitel 3.

2.1.2 Behovsprövning för anslutningsledningar

I projekttillståndsförfarandet gäller behovsprövningen sådana högspänningsanslutningsledningar med vilka ett eldriftsobjekt, en kraftverkshelhet eller ett eller flera till varandra kopplade energilagringsanläggningar ansluts till ett annat elnät än det närmaste med en nominell spänning på minst 110 kilovolt. Med närmaste nät avses den nätinnehavares nät som fågelvägen ligger närmast slutpunkten för abonnenten till anslutningsledningen, dvs. till exempel abonnentens elstation. Anslutningsledningens anslutningspunkt till nätinnehavarens nät behöver dock inte vara den närmaste punkten i nätinnehavarens nät, utan nätinnehavaren kan fastställa anslutningspunkten exempelvis till nätinnehavarens närmaste elstation.

I fråga om en anslutningsledning kan en ny ledning till ett annat än nätinnehavarens närmaste nät behövas till exempel på grund av en bättre leveranssäkerhet som abonnentens verksamhet förutsätter eller om den tid som går åt till att stärka den närmaste nätinnehavarens nät är oskäligt lång för abonnenten eller om abonnentens höga anslutningseffekt skulle reservera en stor del av överföringskapaciteten i distributionsnätsinnehavarens nät och det inte är förnuftigt eller effektivt att utveckla nätet med tanke på hela nätverksamheten och alla kunder. När det gäller anslutningar med hög effekt kan det vara motiverat att ansluta sig till något annat nät än det närmaste högspänningsnätet, om abonnenten annars uppstår största delen av kapaciteten av det närmaste högspänningsnätets överföringsförbindelse och nätet inte kan användas för nätinnehavarens egna överföringsbehov eller av andra abonnenter.

Det är däremot inte nödvändigt att bygga en anslutningsledning för att trygga elöverföringen om orsaken till att ansluta sig till ett annat nät än nätinnehavarens närmaste nät är att få tillgång till förmånligare nättjänstavgifter. Vid behovsprövningen ska man beakta elsystemets totala effektivitet och hur byggandet av ledningen påverkar de andra elanvändarna.

2.1.3 Behovsprövning för anslutningsnät för elproduktion

Behovsprövningen gäller också anslutningsnät för elproduktion. Med anslutningsnät avses ett elnät genom vilket två eller flera separata kraftverkshelheter ansluts med en gemensam anslutning och en eventuell reservmatningsförbindelse till elnätet och som innehas av en eller flera elproducenter eller innehavare av en energilagringsanläggning som använder det nämnda elnätet eller av ett företag över vilket dessa eller en del av dem har bestämmande inflytande. Således är till exempel en elledning som ansluter två separata kraftverkshelheter till nätinnehavarens nät från och med 1.1.2026 inte längre en sådan anslutningsledning som avses i elmarknadslagen, utan ett anslutningsnät för elproduktion, förutsatt att det nämnda elnätet innehas av en eller flera elproducenter eller innehavare av energilagringsanläggningar som använder det.

Enligt elmarknadslagen ska distributionsnätssinnehavaren inom sitt verksamhetsområde utveckla sitt elnät för att ansluta två eller flera separata kraftverkshelheter till elnätet i enlighet med nätanvändarnas rimliga behov. Energimyndigheten anser att det däremot är nödvändigt att bygga ett anslutningsnät till exempel i sådana fall där områdets nätinnehavare inte sedan tidigare har ett högspänningsnät och inte heller tekniska eller ekonomiska förutsättningar för att bygga ett högspänningsnät i området som kraftverkshelheterna kan anslutas till eller om nätinnehavaren inte kan bygga ett högspänningsnät i inom kraftverksprojektens planerade byggtidtabell.

Energimyndigheten anser att projekttillståndsförfarandet för anslutningsnät omfattas av samma principer som nämns i förarbetena till elmarknadslagen som i projekttillståndsförfarandet för anslutningsledningar när nätet byggs i något annat än nätinnehavarens närmaste högspänningsnät. Detta innebär att det inte är motiverat att bygga ett anslutningsnät för elproduktion om orsaken till att ansluta sig till ett annat nät än nätinnehavarens närmaste nät är att få tillgång till förmånligare nättjänstavgifter.

Liksom i fråga om anslutningsledningar kan även byggande av ett anslutningsnät till ett annat än nätinnehavarens närmaste nät behövas till exempel på grund av en bättre leveranssäkerhet som abonnentens verksamhet förutsätter eller om den tid som går åt till att stärka den närmaste nätinnehavarens nät är oskäligt lång för abonnenten eller om abonnentens höga anslutningseffekt skulle reservera en stor del av överföringskapaciteten i distributionsnätssinnehavarens nät och det inte är förnuftigt eller effektivt att utveckla nätet med tanke på hela nätverksamheten och alla kunder. När det gäller anslutningar med hög effekt kan det vara motiverat att ansluta sig till något annat nät än det närmaste högspänningsnätet, om abonnenten annars upptar största delen av kapaciteten av det närmaste högspänningsnätets överföringsförbindelse och nätet inte kan användas för nätinnehavarens egna överföringsbehov eller av andra abonnenter.

Således ska även i ansökan om projekttillstånd för anslutningsnät anges grunderna för byggande av nätet i något annat än nätinnehavarens närmaste högspänningsnät. I fråga om anslutningsnät är den närmaste nätinnehavarens högspänningsnät inte nödvändigtvis lika klart som i fråga om en anslutningsledning, eftersom ett anslutningsnät alltid ansluter flera kraftverkshelheter till nätet. Således kan det i anslutningsnätet för elproduktion vara så att en kraftverkshelhet ligger närmare en nätinnehavarens nät och en annan kraftverkshelhet närmare en annan nätinnehavarens nät. Då bedömer Energimyndigheten behovet av att bygga anslutningsnätet utifrån den utredning som sökanden lämnat in. Det väsentliga är då att byggandet av nätet är effektivt och att man undviker att bygga ett överflödigt nät.

2.2 Projekttillstånd som beviljas utan behovsprövning

Vissa typer av högspänningsledningar är befriade från behovsprövning enligt 16 § 1 mom. i elmarknadslagen. Då behöver sökanden inte visa att det är nödvändigt att bygga ledningen för att trygga elöverföringen. Om ansökan inte gäller en elledning som överskrider riksgränsen, ska projekttillstånd beviljas utan behovsprövning för

- 1) en anslutningsledning genom vilken ett eldriftsobjekt, en kraftverkshelhet eller en eller flera till varandra kopplade energilagringsanläggningar ansluts till närmaste elnät med en nominell spänning på minst 110 kilovolt.
- 2) en direktledning.

Med direktledning avses en elledning som ansluter en separat produktionsenhet till en separat kund, eller en elledning som ansluter en producent och en elleverantör till deras egna lokaler, dotterföretag eller kunder för direkt elleverans. En närmare definition av direktledning finns på Energimyndighetens [webbplats](#).

3 Innehållet i ansökan om projekttillstånd och att ansöka om tillstånd

Energimyndigheten har utarbetat en ansökningsmall för sökande som ska användas för att ansöka om projekttillstånd. Ansökningsmallen finns på myndighetens [webbplats](#).

Energimyndigheten begär att ansökan om projekttillstånd lämnas in först när allt innehåll som krävs i ansökan om projekttillstånd är färdigt. Nedan beskrivs innehållet i ansökan om projekttillstånd mer detaljerat.

3.1 Uppgifter om den som låter bygga ledningen

Ansökan om projekttillstånd ska innehålla uppgifter om den som låter bygga ledningen, dvs. den som ansöker om projekttillstånd. Den som ansöker om projekttillstånd antecknas som part i beslutet om projekttillstånd.

Den eller de som ansöker om projekttillstånd för anslutningsnät för elproduktion ska vara en (en eller flera) elproducent eller innehavare av ett energilagringsanläggning som använder anslutningsnätet eller ett företag över vilket dessa eller en del av dem har bestämmande inflytande.

Inom sakrätten avses med innehav ett faktiskt maktförhållande till ett föremål, såsom ett elnät. Innehav av anslutningsnät för elproduktion kan basera sig på ägande eller på ett hyresavtal som ger nyttjanderätt till elnätet. De elproducenter och innehavare av energilagringsanläggningar som använder anslutningsnätet för elproduktion kan också för användningen av nätet grunda ett separat företag över vilket de eller en del av dem har bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande avses bestämmande inflytande enligt definitionen i 3 § 1 mom. 34 punkten.

Den eller de som ansöker om projekttillstånd för anslutningsnät för elproduktion ska visa att anslutningsnätet används av en elproducent, en innehavare av en energilagringsanläggning eller det är fråga om ett företag över vilket de ovan nämnda har bestämmande inflytande. Projekttillstånd kan endast beviljas företag som uppfyller dessa villkor.

Projekttillstånd för en ledning som omfattas av nätinnehavarens nätverksamhet kan beviljas endast nätinnehavare som har nättillstånd enligt elmarknadslagen. Flera nätinnehavare kan inte ansöka om gemensamt projekttillstånd, eftersom en kraftledning som hör till nätinnehavarens nätverksamhet endast kan ägas av en

nätinnehavare. Om det är fråga om ett sambruksprojekt ska båda parterna ansöka om projekttillstånd för sin egen strömkrets.

3.2 Ledningens viktigaste tekniska uppgifter samt en översiktskarta över ledningen

Här ska man kort beskriva de viktigaste tekniska uppgifterna om ledningen som ska byggas, till exempel om det är fråga om en luftledning eller jordkabel och vilken typ av stolpe och ledare som ska användas samt ledningens längd. I projekttillståndet föreskrivs dock inte om ledningens tekniska genomförande, så med tanke på projekttillståndet har det ingen betydelse även om dessa uppgifter förändras.

Ledningens översiktskarta ska vara sådan att ledningens start- och slutpunkter samt i mån av möjlighet det omgivande högspänningsnätet är tydligt synliga.

3.3 Kostnadskalkyl och byggnadstidtabell

Kostnadskalkylen ska innehålla en kostnadskalkyl för byggandet av hela ledningen. En noggrannare specifikation av kostnaderna behöver inte presenteras. Energimyndigheten anser att kostnadskalkylen är en sekretessbelagd företagshemlighet enligt 24 § 20 punkten i offentlighetslagen (621/1999).

I byggtidtabellen ska ledningens uppskattade byggtidtabell och tidpunkten för ibruktagandet anges.

3.4 Utredning av ledningens användningsändamål och behovet av byggande

Den sökande ska i sin ansökan utreda varför det är nödvändigt att bygga ledningen och vad dess användningsändamål är.

Om det är oklart för sökanden om den planerade ledningen uppfyller en viss definition i elmarknadslagen (t.ex. om det är fråga om en anslutningsledning, ett anslutningsnät eller en direktledning) och om driften av nätet kräver elnätstillstånd, kan Energimyndigheten på ansökan ge förhandsbesked i enskilda fall om huruvida nättillstånd ska sökas för elnätsverksamheten. Om aktören beslutar att ansöka om förhandsbesked, ska beslutet om förhandsbesked ha erhållits innan projekttillståndet söks. Mer information om förhandsbeskedsförfarandet finns [här](#).

3.4.1 Anslutningsledning

Om ansökan om projekttillstånd gäller en anslutningsledning ska det av ansökan framgå hurdant objekt som ansluts till nätet med ledningen, dvs. om det är fråga om en anslutningsledning för ett eldriftsobjekt, en kraftverkshelhet eller en eller flera till varandra kopplade energilagransanläggningar. Ansökan kan också gälla reservförbindelser för ovan nämnda, vilket också ska nämnas i ansökan. Ansökan ska innehålla en beskrivning av eldriftsobjektet, kraftverkshelheten eller energilagransanläggningen.

I ansökan om projekttillstånd för en **anslutningsledningen för ett eldriftsobjekt** ska man beskriva hurdant eldriftsobjekt det är fråga om och om eldriftsobjektet utöver elförbrukningsobjekt eventuellt även omfattar elproduktions- och/eller energilagransanläggningar.

I ansökan om projekttillstånd för eldriftsobjektets anslutningsledning ska man ange den fastighetsbeteckning eller de fastighetsbeteckningar inom vars område de elanläggningar som använder, producerar eller lagrar el och som ansluts till nätet är belägna. Det kan utöver elförbrukning även finnas elproduktion och energilagringssanläggningar på eldriftsobjektet. Elförbrukningen i eldriftsobjektet samt eventuella elproduktionsenheter och energilagringssanläggningar ska vara belägna inom en fastighet eller en motsvarande fastighetsgrupp¹ för att det ska vara fråga om ett eldriftsobjekt som avses i elmarknadslagen och som kan anslutas till elnätet med en anslutningsledning.

I ansökan om projekttillstånd för en **anslutningsledning till en kraftverkshelhet** ska det anges hurdan kraftverkshelhet det är fråga om och om kraftverkshelheten består av ett enskilt eller flera kraftverk (elproduktionsenheter) samt om kraftverkshelheten innehåller energilagringssanläggningar. Ett enskilt kraftverk kan vara till exempel ett vattenkraftverk, ett värmekraftverk eller ett kärnkraftverk som är beläget på ett begränsat markområde eller en avgränsad del av ett havsområde. En kraftverkshelhet med flera kraftverk kan däremot utgöras av till exempel en produktionsanläggning för förnybar energi som består av flera produktionsenheter, såsom vindkraftverk eller solpanelsfält, som bildar en enhetlig funktionell helhet på ett begränsat markområde eller en avgränsad del av ett havsområde. En sådan funktionell helhet kan också innehålla energilagringssanläggningar.

Om kraftverkshelheten består av flera kraftverk (t.ex. en vindpark) ska sökanden i sin ansökan utreda hurdan operativ förbindelse kraftverksenheterna i kraftverkshelheten har. Om kraftverkshelheten innehåller energilagringssanläggningar ska sökanden utreda hurdan operativ förbindelse det finns mellan elproduktionsenheterna och energilagringssanläggningarna. Till exempel bildar kraftverk som utnyttjar samma teknologi i regel en operativ helhet om de ligger på ett begränsat område och ansluts till elnätet med en gemensam anslutning.

Av utredningen ska också framgå till vilken nätinnehavares nät och till vilken anslutningspunkt (t.ex. ledningsstam, elstation, ställverk) anslutningsledningen ska anslutas.

I ansökan om projekttillstånd för en anslutningsledning ska det anges om nätinnehavarens nät, till vilket anslutningsledningen ansluts, är det elnät som ligger närmast eldriftsstället eller elproduktionsanläggningen och har en nominell spänning på minst 110 kV². Om objektet som ska anslutas ansluts till något annat nät än det närmaste, ska sökanden utreda varför objektet ansluts till nätet i fråga och varför anslutning till det närmaste nätet inte är möjligt.

I ovan nämnda fall ska ett utlåtande från nätinnehavaren av det närmaste nätet också bifogas till ansökan om projekttillstånd. I utlåtandet ska nätinnehavaren framföra sin åsikt om att eldriftsstället, kraftverkshelheten eller energilagringssanläggningen ansluts till dennes nät. Nätinnehavaren ska i sitt utlåtande redogöra för

¹ Definitionerna av fastighet och fastighetsgrupp finns [här](#).

² Med detta avses endast elnät som ägs av en tillståndspliktig distributionsnätsinnehavare eller stamnätsinnehavare, inte andra anslutningsledningar. Det närmaste högspänningsnätet kan kontrolleras i [Fingrids karttjänst](#).

om objektet kan anslutas till nätet och om inte, ska nätinnehavaren i sitt utlåtande ange grunderna för varför objektet inte kan anslutas till nätet.

3.4.2 Anslutningsnät för elproduktion

I ansökan om projekttillstånd för ett anslutningsnät för elproduktion ska anges samma uppgifter om behovet av att bygga en kraftledning som i ansökan om projekttillstånd för en anslutningsledning.

Till ansökan om projekttillstånd för anslutningsnät för elproduktion ska förutom ett utlåtande av ansvarsområdets distributionsnätsinnehavare även bifogas utlåtanden av eventuella nätinnehavare som driver högspänningsdistributionsnät i området. Med andra ord, om anslutningsnätet byggs på ett område där det utöver ansvarsområdets distributionsnätsinnehavare finns andra distributionsnätsinnehavare som har högspänningsdistributionsnät i området, ska deras utlåtanden bifogas till och lämnas in med ansökan om projekttillstånd för anslutningsnätet³.

I utlåtandena ska nätinnehavarna framföra sin syn på byggandet av ett anslutningsnät för elproduktion och om de eventuellt planerar att bygga ett nytt högspänningsdistributionsnät i området, till vilket kraftverkshelheterna kan anslutas enligt kraftverksprojektens planerade byggtidtabell.

Projekttillståndsförfarandet för anslutningsnät omfattas av samma principer som nämns i förarbetena till elmarknadslagen som projekttillståndsförfarandet för anslutningsledningar när nätet byggs i något annat än närmaste högspänningsnät. Således ska även i ansökan om projekttillstånd för anslutningsnät anges grunderna för byggande av nätet i något annat än nätinnehavarens närmaste högspänningsnät. I ansökan om projekttillstånd för anslutningsnät ska sökanden utreda varför kraftverkshelheterna ansluts till nätet i fråga och varför anslutning till det närmaste nätet inte är möjligt.

I fråga om anslutningsnät är det inte nödvändigtvis lika klart vilken nätinnehavares högspänningsnät som ligger närmast som i fråga om en anslutningsledning, eftersom ett anslutningsnät alltid ansluter flera kraftverkshelheter till nätet, och dessa kan ligga långt ifrån varandra. Således kan en nätinnehavares nät ligga närmare en kraftverkshelhet och en annan nätinnehavares nät närmare en annan. Även då bedömer Energimyndigheten behovet av att bygga ett anslutningsnät så att det väsentliga är att byggandet av nätet är effektivt och att man undviker att bygga ett överflödigt nät.

Om avsikten är att ansluta anslutningsnätet till ett högspänningsnät som tillhör någon annan än den närmaste nätinnehavaren, ska sökanden lämna in den närmaste nätinnehavarens utlåtande om anslutning till dennes nät. Nätinnehavaren ska i sitt utlåtande redogöra för om anslutningsnätet kan anslutas till nätet, och om inte, i sitt utlåtande ange grunderna för varför anslutningsnätet inte kan anslutas till dennes nät.

³ Obs! Detta gäller inte stamnätsinnehavare. Ett utlåtande för ansökan om projekttillstånd för ett anslutningsnät ska begäras av stamnätsinnehavaren endast om anslutningsnätet ska anslutas till dennes nät.

3.4.3 Nätinnehavarens ledning

I ansökan om projekttillstånd för en kraftledning som hör till nätinnehavarens tillståndspliktiga nätverksamhet ska det utredas varför det är nödvändigt att bygga kraftledningen för att trygga elöverföringen och hurdan användning kraftledningen som byggs betjänar. I ansökan ska anges mellan vilka nätdelar kraftledningen byggs och vem som äger dessa nätdelar. Nätinnehavaren ska i sin ansökan redogöra för om kraftledningen avviker från den mest kostnadseffektiva rutten eller om ledningen byggs via abonnenternas elstationer.

Om det är fråga om en kraftledning som byggs för anslutning av kraftverkshelheter ska nätinnehavaren i sin ansökan ange placeringen av de kraftverkshelheter som ansluts till kraftledningen på ledningens ruttkarta.

3.4.4 Direktledning

Sökanden ska i sin ansökan presentera en helhetsbild av det planerade nätet. Till ansökan ska sökanden bifoga exempelvis en enkel schematisk bild av vilket framgång kopplingarna mellan eldriftsobjektet och kraftverkshelheten samt hur objekten som är anslutna till direktledningen är anslutna till nätinnehavarens elnät. Det väsentliga i ansökan är alltså att redogöra för att kraftledningen som byggs uppfyller definitionen av en direktledning.

3.5 Utredning om ledningens miljökonsekvenser och lämplighet med tanke på områdets markanvändning

I projekttillståndet bestäms inte rutten för elledningen, och projekttillståndet tar således inte ställning till miljökonsekvenserna av den elledning som ska byggas eller markanvändningen. I ansökan om projekttillstånd är avsikten att med en utredning om ledningens miljökonsekvenser och lämplighet för markanvändningen i området föra fram om miljö- och markanvändningsfrågor har bedömts som en del av projektet. Dessa påverkar dock inte prövningen av projekttillstånd.

På grund av ovan nämnda räcker det att man i ansökan om projekttillstånd kort beskriver hur miljökonsekvenserna av den kraftledning som ska byggas och markanvändningen har beaktats i projektet. Detaljerade dokument om miljökonsekvenser och markanvändningen, såsom ledningens miljö- och naturutredningar, handlingar i anslutning till programmet för miljökonsekvensbedömning, utlåtanden eller beslut av kommuner, städer, NTM-centraler, Museiverket, landskapsförbund eller andra motsvarande instanser eller promemorior från myndighetsförhandlingar behöver inte bifogas till ansökan om projekttillstånd.

Energimyndigheten tar inte i denna anvisning och inte heller annars i projekttillståndsförfarandet ställning till hurdana utredningar om miljökonsekvenser och markanvändningen som krävs av kraftledningsprojekten, utan beslut om dessa fattas av den behöriga myndigheten.

3.6 Nätinnehavarnas utlåtanden

3.6.1 Utlåtande av den nätinnehavare till vars nät kraftledningen ansluts

Sökanden ska till sin ansökan om projekttillstånd bifoga ett utlåtande av den nätinnehavare till vars elnät den ledning som byggs ska anslutas. Nätinnehavaren ska i sitt utlåtande förorda anslutning för att projekttillstånd ska kunna beviljas. Om det är fråga om en ledning som byggs av nätinnehavaren och som ansluter nätinnehavarens egna nätdelar med varandra behövs inget utlåtande.

Nätinnehavarens utlåtande om ledningskorsning är i regel inte ett tillräckligt utlåtande för behandlingen av projekttillståndet, om utlåtandet inte tar ställning till anslutningen till nätet. Utlåtandet som ges för projekttillståndet ska ta ställning till anslutningen till nätet.

3.6.2 Utlåtande av nätinnehavaren i ansvarsområdet

Sökanden ska i ansökan om projekttillstånd lämna in ett utlåtande av ansvarsområdets distributionsnätinnehavare. Sökanden ska utreda i vilken distributionsnätinnehavares ansvarsområde den kraftledning som ska byggas placeras och höra nätinnehavaren om byggandet av kraftledningen. Om det finns flera nätinnehavare ska utlåtanden begäras av alla. Distributionsnätinnehavarnas ansvarsområden kan vid behov kontrolleras i Energimyndighetens [karttjänst](#). Om det är fråga om en ledning som nätinnehavaren bygger inom sitt eget ansvarsområde behövs inget separat utlåtande.

Om det är fråga om en ansökan om projekttillstånd för ett anslutningsnät för elproduktion, ska även utlåtanden av verksamhetsområdets nätinnehavare lämnas in i samband med ansökan om projekttillstånd. Med dessa avses distributionsnätinnehavare eller högspänningsdistributionsnätinnehavare som har högspänningsdistributionsnät inom det planerade anslutningsnätets område. I utlåtandena ska nätinnehavarna framföra sina åsikter om byggandet av anslutningsnätet samt ta ställning till om de har möjlighet att bygga ett högspänningsdistributionsnät som kraftverkshelheterna kan anslutas till.

3.7 Övriga uppgifter som är behövliga med tanke på tillståndsbehandlingen

Energimyndigheten ber att man i ansökan om projekttillstånd anger vem som vid behov ger ytterligare information i anslutning till ansökan om projekttillstånd.

Sökanden ombeds att anteckna sådana punkter i ansökan om projekttillstånd som sökanden anser vara sekretessbelagda företagshemligheter. Dessa punkter ska specificeras i ansökan och det ska motiveras varför ärendet är sekretessbelagt samt vilka olägenheter detta eventuellt kan medföra för sökanden, så att Energimyndigheten kan bedöma behovet av sekretess. Som nämnts ovan anser myndigheten att ledningens kostnadskalkyl är en sekretessbelagd företagshemlighet enligt offentlighetslagen, så detta behöver inte antecknas separat som sekretessbelagt.

Utöver de ovan nämnda ska faktureringsuppgifterna anges i ansökan för faktureringen av projekttillståndet. I faktureringsuppgifterna anges faktureringsadressen och fakturans referensuppgifter.

Sökanden kan dessutom bifoga andra uppgifter som anses nödvändiga till ansökan om projekttillstånd. Ovan ges exempel på bilagor som inte är nödvändiga för behandlingen av projekttillståndet.

3.8 Begäran om utlåtande om behovet av projekttillstånd

Om aktören ber Energimyndigheten om ett utlåtande om behovet av projekttillstånd ska man i begäran om utlåtande beskriva vad som ska göras i projektet. Om det är fråga om sanering av ett befintligt nät, ska den som begär utlåtande lämna en utredning om huruvida den befintliga ledningens slutpunkter och användningsändamål förblir oförändrade.

I begäran om utlåtande kan man framföra samma saker som i ansökan om projekttillstånd, såsom till exempel ledningens tekniska uppgifter, byggnadstidtabellen och ruttkartan. Det finns ingen separat mall för begäran om utlåtande, utan den kan formuleras fritt.

3.9 Inlämnande av ansökan om projekttillstånd eller begäran om utlåtande

Ansökan om projekttillstånd eller begäran om utlåtande kan skickas per e-post till Energimyndighetens registratorskontor kirjaamo@energiavirasto.fi. I projekttillståndsansökningar ska man använda Energimyndighetens mall för ansökan om projekttillstånd, som finns på Energimyndighetens [webbplats](#).

Om det är fråga om ett projekttillstånd för en anslutningsledning till en produktionsanläggning, kan ansökan om projekttillstånd också lämnas in via tjänsten Tillstånd och tillsyn på adressen <https://lv.ahtp.fi/fi/>.

Ansökan eller begäran om utlåtande kan också skickas till Energimyndigheten per post.

Projekttillståndet är avgiftsbelagt. Vid tidpunkten för publiceringen av denna anvisning är priset på beslutet om projekttillstånd 2500 euro. Priset grundar sig på arbets- och näringsministeriets förordning om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer som gäller i sin nuvarande form under perioden 1.1.2026–31.12.2028.

Ingen avgift tas ut för behovsutlåtandet för projekttillståndet.

4 Beslut om projekttillstånd

4.1 Delgivning av projekttillstånd

Myndigheten skickar beslutet om projekttillstånd i första hand per post till parten. Enligt 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) kan beslutshandlingen med samtycke av den som saken gäller delges som ett elektroniskt meddelande. Således kan beslutet om projekttillstånd med partens samtycke även skickas för kännedom per e-post. Då ska man i ansökan om projekttillstånd meddela att beslutet kan delges per e-post, samt den e-postadress dit beslutet kan skickas.

Beslut skickas per e-post även till arbets- och näringsministeriets energiavdelning samt Fingrid Abp. Om sökanden vill att beslutet om projekttillstånd ska delges även till andra instanser, ska detta anges i ansökan om projekttillstånd.

4.2 Projekttillståndets överförbarhet

Projekttillståndet för en anslutningsledning och en direktledning kan överföras när behovsgrunden förblir oförändrad. Detta innebär att projekttillståndet för anslutningsledningen kan överföras till en annan part när användningsändamålet för ledningen enligt projekttillståndet inte förändras. Överföringen ska anmälas till Energimyndighetens registratorskontor. Energimyndigheten meddelar inget nytt tillståndsbeslut i överföringsfall.

Projekttillståndet för ett anslutningsnät för elproduktion är överförbart när behovsgrunden för tillståndet förblir oförändrad och det överförs till ett företag som är en elproducent eller innehavare av en energilagringsanläggning som använder anslutningsnätet eller ett företag över vilket dessa eller en del av dem har bestämmande inflytande. När anslutningsnätets projekttillstånd överförs till ett annat företag ska det i överföringsanmälan påvisas att ovan nämnda villkor uppfylls.

Projekttillståndet för en ledning som hör till nätinnehavarens tillståndspliktiga nätverksamhet är inte överförbart.

Projekttillståndet är inte heller överförbart om dess användningsändamål förändras (till exempel en anslutningsledning ändras till en ledning som hör till nätverksamheten).

4.3 Projekttillståndets giltighetstid

Projekttillståndet är i kraft i fem år från att det har vunnit laga kraft. Den ledning som presenteras i projekttillståndet ska färdigställas inom denna tid. I Energimyndighetens beslut om projekttillstånd får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Beslutet vinner laga kraft när det inte har överklagats hos förvaltningsdomstolen inom besvärstiden. Ett lagakraftsbevis kan begäras av den förvaltningsdomstol som anges i besvärсанvisningen.

Om kraftledningen inte hinner färdigställas under projekttillståndets giltighetstid ska ett nytt projekttillstånd sökas. I dessa fall ska sökanden lämna in en ny ansökan om projekttillstånd till Energimyndigheten och meddela de aktuella uppgifterna om projektet samt orsaken till att byggandet av kraftledningen fördröjts. Sökanden ska också begära och lämna in nödvändiga utlåtanden av nätinnehavarna på nytt i samband med ansökan om projekttillstånd.

På begäran av tillståndsinnehavaren kan ett projekttillstånd återkallas innan dess giltighetstid löper ut, om detta har meddelats i beslutet om projekttillståndet. När tillståndet återkallas ska parten kontakta Energimyndigheten.

4.4 Anmälan om färdigställande av projektet

Energimyndigheten ska underrättas om att kraftledningen är färdig. Anmälan ska göras per e-post till Energimyndighetens registratorskontor inom två månader efter

att byggandet av ledningen har slutförts. I anmälan om färdigställande anges när byggandet av kraftledningen har slutförts och när ledningen har tagits eller tas i egentligt bruk. I anmälan om färdigställande ska också anges om kraftledningsprojektet har genomförts i enlighet med ansökan om projekttillstånd. Till exempel ska man i anmälan om färdigställande av ett anslutningsnät för elproduktion meddela om kraftverkshelheter enligt ansökan har anslutits till ledningen.